

13 IN DE OORLOG

AFLEVERING 3 SCRIPT

"NSB"

3.1 LEADER

Caleidoscoop van iconische momenten uit de Tweede Wereldoorlog, afgewisseld met spelende kinderen in dezelfde periode. Tussendoor worden korte impressies getoond van de hoogtepunten uit de huidige aflevering.

3.2 DRAMA: EXT. STOEP (LEADER DEEL 2)

De 12-jarige CORRY leunt met één hand tegen een schutting en trekt met de andere haar kapotte schoen uit.

PRESENTATRICE (V.O.)

Dit is Corry de Ruiter in 1939, ze is 12 jaar.

CORRY haalt een steentje uit haar schoen en als ze die weer wil aantrekken, zien we een groot gat in haar kous

PRESENTATRICE (V.O.)

En ze is straatarm. Net als een heleboel mensen in die tijd.

3.3 ARCHIEF: DUIZENDEN WERKLOZEN IN DE JORDAAN

PRESENTATRICE.

Deze mannen zitten allemaal zonder werk.

3.4 LOCATIE: EXT. HETZELFDE PLEIN IN AMSTERDAM

De PRESENTATRICE loopt over hetzelfde plein in Amsterdam.

PRESENTATRICE

En komen iedere dag met duizenden tegelijk naar dit plein toe, want ze willen dolgraag iets doen.

3.5 ARCHIEF: MAN MET BORD: 'ZOEK WERK, OM HET EVEN WAT'

PRESENTATRICE (V.O.)

Maakt niet uit wat voor werk, als ze maar iets kunnen verdienen.

3.6 ARCHIEF: EEN ARMOEDIG GEZIN IN BITTERE OMSTANDIGHEDEN

PRESENTATRICE (V.O.)

Want veel gezinnen zijn erg arm en
lijden honger.

3.7 DRAMA: INT. HUIS DE RUITER – WOONKAMER – AVOND

Een benauwde woonkamer van een gezin uit de lagere midden-
klasse. Met een walmende potkachel en daarboven wasgoed
(ook onderbroeken en bh's.) aan een lijn. CORRY zit over
haar huiswerk gebogen, terwijl haar MOEDER een kniestuk op
een versleten broek van haar man naait.

PRESENTATRICE (V.O.)

Zoals familie De Ruiter.

MOEDER

(roept richting voordeur)

Deur dicht, het tocht!

De 14-jarige MARINUS BERGER komt binnen in lichtblauw
shirt en een zwarte stropdas, het uniform van de NJS. In
zijn handen een forse kartonnen doos: CRISISPAKKET.

MARINUS

Goed volk, kameraadskes.

CORRY

Marinus!

Ze schiet overeind en grist het ondergoed aan de lijn
boven de potkachel weg.

MARINUS

Hier, dan kunnen jullie weer een
tijdje vooruit.

Hij wil de doos overhandigen, maar MOEDER gebaart afwerend.

MOEDER

O nee, dat kunnen we echt niet aannemen.

Maar CORRY heeft de doos al opengemaakt.

CORRY

Moeder, kijk! Patria biscuits en
Rinse Appelsiroop. Dankjewel!

MARINUS

Mij hoeft je niet te bedanken, hoor.
Maar de NSB.

3.8 LOCATIE: EXT. AMSTERDAMSE BOS

De PRESENTATRICE staat naast een grote houten kruiwagen in het Amsterdamse bos.

PRESENTATRICE

Mensen proberen elkaar te helpen, want van de regering krijgen werklozen maar weinig geld. En daarvoor moeten ze heel hard werken in grote projecten, zoals de aanleg van dit Amsterdamse bos.

Ze gebaart om zich heen.

PRESENTATRICE

Iedere boom die je hier ziet, is met de hand geplant. En dit kanaal wordt helemaal zonder machines gegraven. Door Corry's vader onder andere. Maar helpen doet het niet.

3.9 ARCHIEF: ONGESCHOOLDE ARBEIDERS PLAATSEN EEN BOOM

PRESENTATRICE (V.O.)

Het aantal werklozen daalt nauwelijks. Veel mensen geloven niet meer dat de regering de economische crisis kan oplossen en hebben hun hoop gevestigd op een andere politieke partij.

3.10 DRAMA: INT. HUIS DE RUITER — WOONKAMER — AVOND

Het bevlogen gezicht van MARINUS.

MARINUS

De NSB! Alleen die kan ons land nog redden!

Hij zit aan tafel tegenover een stralende CORRY, terwijl MOEDER een dienblad met thee en biscuits neerzet.

MARINUS

Want die denkt niet alleen aan zichzelf, zoals alle andere partijen. De NSB wil juist het beste voor Nederland.

Hij begint opeens te zingen.

MARINUS

(zingt uitbundig)

*Wij willen Holland houen,
Ons Holland, fier maar klein!*

CORRY schiet in de lach door zoveel bevlogenheid.

MARINUS

Wij blijven 't hou en trouwe-

Vermoeid en besmeurd komt de VADER van CORRY binnen.

VADER

(geamuseerd)

Wat een vrolijke boel.

MARINUS gaat snel staan.

MARINUS

O, u had ons moeten horen tijdens
de Kerstmarsch, meneer De Ruiter.
Toen hadden we vlaggen en trommels.

CORRY

Kijk vader, biscuitjes van Patria.

MARINUS

Waarom gaat u eigenlijk niet bij de
NSB? Mijn vader zit er ook bij. En
meester Lagerwei van het Lyceum. En
bakker Steenhout...

VADER gaat zitten en krijgt thee met biscuit van CORRY.

VADER (TEGEN CORRY)

Dankjewel, m'n kind.

MARINUS (VERVOLGT)

Heus, de Nationaal Socialistische
Beweging is de redding van Nederland!

3.11 ARCHIEF: ANTON MUSSERT TIJDENS EEN SPEECH IN LUNTEREN

ANTON MUSSERT

Aan ons de taak dit volk te
herenigen en weer vertrouwen te
geven in de toekomst!

PRESENTATRICE (V.O.)

Dit is Anton Mussert, de leider van de NSB.

ANTON MUSSERT (VERVOLGT)

De komende tien jaar zullen beslissend zijn
voor het zijn of niet zijn van dit volk!

PRESENTATRICE (V.O.)

Hij is maar een kleine man en om toch
indruk te maken staat hij op een grote
muur.

3.12 LOCATIE: EXT. LUNTEREN – MUUR VAN MUSSERT

De PRESENTATRICE staat bij de muur van Mussert en klimt via een ladder naar het vroegere spreekgestoelte.

PRESENTATRICE

Deze muur heet de muur van Mussert en staat in Lunteren, op de Veluwe. Hij werd speciaal voor Mussert gebouwd. Hier kwamen de NSB-leden één keer per jaar bijeen. En dan spreekt Mussert hen toe.

Ze staat als een soort Mussolini op de muur en de stem van Mussert schalt over de camping (eventueel uit een meegenomen ghettoblaster).

ANTON MUSSERT (V.O.)

Wij willen weer een volk worden,
een gemeenschap met idealen en waar
gerechtigheid zal heersen!

3.13 ARCHIEF: LUNTEREN – TOESCHOUWERS OP VELD

Op het uitgestrekte grasveld voor de muur van Mussert liggen en zitten toeschouwers vanuit alle lagen van de bevolking: rokende mannen, vrouwen in klederdracht.

PRESENTATRICE (V.O.)

Arme mensen, maar ook rijken. Uit de stad en van het platteland. Arbeiders, huisvrouwen, studenten en fabrieksdirecteuren, allemaal geloven ze in de NSB. Allemaal geloven ze in Mussert.

3.14 LOCATIE: EXT. LUNTEREN – MUUR VAN MUSSERT

De PRESENTATRICE staat op de muur en kijkt in de camera.

PRESENTATRICE

Maar waarom? Waarom lopen zoveel mensen achter deze Mussert aan, die heel veel belooft, maar nog helemaal niets heeft waargemaakt?... Om daar een antwoord op te krijgen, moeten we over de grens kijken.

3.15 ARCHIEF: JUICHENDE MENIGTE MET NAZI-VLAGGEN

Kleurenbeelden van een juichende menigte met nazi-vlaggen.

ZANGSTEM (V.O.)

Deutschland du Land der Treue

*Oh du mein Heimatland
Dir schwören wir aufs neue
Treue mit Herz und Hand.*

PRESENTATRICE (V.O.)

Naar Duitsland, dat in 1933 een
nieuwe leider krijgt...

3.16 ARCHIEF: ADOLF HITLER SCHUDT HANDEN EN ONTVANGT BLOEMEN

PRESENTATRICE (V.O.)

Adolf Hitler. Die zorgt ervoor dat
iedereen weer aan het werk gaat en
er een einde komt aan de crisis in
Duitsland.

3.17 ARCHIEF: ARBEIDERS WERKEN AAN AUTOBAHN

PRESENTATRICE (V.O.)

Hij laat honderden kilometers snelwegen
bouwen, stuwdammen, spoorwegen, maar ook
heel veel... wapens.

3.18 ARCHIEF: WEHRMAGT-PARADE IN 1939 MET TALLOZE TANKS

PRESENTATRICE (IN BEELD.)

Eind jaren dertig kent Duitsland
bijna geen werkloosheid en armoede
meer. En de rest van Europa kijkt
vol bewondering toe. Ook Anton
Mussert. Zijn Partij lijkt in alles
op de partij van Hitler.

3.19 LOCATIE: EXT. AMSTERDAMSE BOS

De PRESENTATRICE staat in het Amsterdamse bos en heeft
twee vlaggen in haar handen: een NSB-vlag en een NSDAP
(nazi) vlag.

PRESENTATRICE

Dit is de NSB en dit is de nazi-
vlag. Allebei zijn ze zwart en
rood. Rood staat voor het bloed
waarmee ze het eigen volk bedoelen.
En het zwart staat voor de aarde
van het vaderland. En dan hun
groet: hou-zee zeggen de NSB-ers.
Sieg Heil roepen de Duitse nazi's
en allebei doen ze daarbij hun
rechterarm omhoog.

De PRESENTATRICE houdt haar arm omhoog.

3.20 ARCHIEF: SEQUENTIE VAN NSB- EN NAZI-GROETEN

Een snelle montage van een aantal Houzee's en Sieg Heils, waarbij massaal SIEG HEIL wordt gescandeerd.

3.21 DRAMA: INT. BIOSCOOP – ZAAL

Nog steeds klinken de SIEG HEILS van de vorige scene. MARINUS en CORRY zitten in een bioscoopzaal en kijken beiden naar het scherm.

MARINUS

Goed hè, die Hitler! Dat wil Mussert nou ook.

CORRY

(fluistert)

Dan moet hij ook een snorretje laten staan, dan zijn alle problemen in Nederland zó opgelost!

MARINUS

Ohh! Zie je wel, jij lacht hem uit!

Quasi-dreigend wil hij haar in haar nek grijpen en zij probeert hem lachend te ontwijken.

CORRY

Mijn vader is vorige week lid geworden... En ik ga bij de Jeugdstorm, net als jij.

MARINUS

O, Corry!

Met een kreet van verrassing draait hij zich naar CORRY toe. Achter hen klinkt SSSST van andere (onzichtbare) TOESCHOUWERS.

MARINUS

Daar zul je geen spijt van krijgen, dat weet ik zeker!

Even lijkt het alsof MARINUS elkaar gaan kussen, maar dan hervinden ze zichzelf en kijken weer naar het scherm.

PRESENTATRICE (V.O.)

De jeugdstorm is de jongerenafdeling van de NSB.

3.22 ARCHIEF: MARCHERENDE JEUGDSTORM

Beelden van marcherende en zingende STORMERS.

PRESENTATRICE (V.O.)

Het is een soort club, maar dan met marcheren, zingen en heel veel sporten. Maar ook die jeugdstorm was nageaapt. Van de Duitse Hitlerjeugd.

3.23 ARCHIEF: IDENTIEK MARCHERENDE HITLERJEUGD

Een kolonne met marcherende en vrolijk zingende Hitlerjeugd (eventueel in split screen met jeugdstorm).

PRESENTATRICE (V.O.)

Kijk maar: zo ziet de Hitlerjeugd eruit en dit dragen de Jeugdstormers in Nederland.

3.24 DRAMA: INT. BIOSCOOP – ZAAL (VERVOLG VAN SCENE 3.21)

MARINUS en CORRY kijken weer naar het bioscoopscherm

MARINUS

Wat zou het mooi zijn als Nederland net zo'n leider had als Duitsland...

In de verte klinkt het sonore gebrom van vliegtuigmotoren uit de volgende scene.

PRESENTATRICE (V.O.)

En dat moment komt sneller dan Marinus denkt.

3.25 ARCHIEF: DUITSE BOMMENWERPERS BOVEN NACHTELIJK NEDERLAND

Ingekleurde beelden van de Duitse inval in de schemering.

HISTORISCHE RADIOSTEM (V.O.)

Van 3 uur af hebben Duitse troepen de grens overschreden...

3.26 ARCHIEF: DUITSE PARACHUTISTEN SPRINGEN UIT EEN VLIEGTUIG

HISTORISCHE RADIOSTEM (V.O.)

Vliegaanvallen zijn geprobeerd op enkele vliegvelden...

3.27 ARCHIEF: DUITSE MOTORORDONNANS OP NEDERLANDSE DIJK

HISTORISCHE RADIOSTEM (V.O.)

Weermacht en afweer zijn paraat bevonden...

3.28 DRAMA: INT. HUIS DE RUITER – WOONKAMER – NACHT

Gespannen zit VADER DE RUITER in zijn pyjama aan tafel met zijn hoofd voor de radio, terwijl MOEDER in ochtendjas naast hem staat en koffie inschenkt.

HISTORISCHE RADIOSTEM (V.O., VIA RADIO)

Inundaties voltrekken zich volgens plan. Voor zover bekend zijn tenminste zes vliegtuigen neergehaald.

Slaperig komt CORRY in haar pyjama de woonkamer binnen.

CORRY

Wat is er gebeurd?-

VADER (ONDERBREEKT)

Ze zijn gekomen!

CORRY

(geschokt)

Wie?!

MOEDER

De Duitsers zitten al overal: in Rotterdam en rond Den Haag.

Opeens wordt er aangebeld. CORRY en haar OUDERS kijken elkaar aan. Stilte. Alleen de radio speelt verder. Dan wordt er op de voordeur gebonsd. VADER draait de radio uit.

MANNENSTEM (O.S.)

Willem de Ruiters?

VADER loopt de gang in om de voordeur te openen. Met een bleek gezicht komt hij vervolgens de woonkamer weer binnen met TWEE POLITIEAGENTEN achter zich aan.

VADER

Ze komen me arresteren.

CORRY (TEGEN AGENTEN)

Waarom? Wat heeft hij verkeerd gedaan?!

AGENT 1 (TEGEN VADER)

Kleedt u zich alstublieft aan.

VADER VERLAAT DE WOONKAMER OM ZICH TE GAAN AANKLEDEN.

CORRY (TEGEN AGENTEN)

WAT HEEFT M'N VADER GEDAAN?!

AGENT 1

Alle NSB-ers worden opgepakt.

AGENT 2

Anders helpen ze de vijand.

CORRY

Maar dat zou hij nooit doen! Jullie
mogen hem niet meenemen!

In tranen probeert CORRY de POLITIEAGENTEN te vermurwen.

3.29 ARCHIEF: NSB-ERS WORDEN OPGEPAKT IN BEGIN OORLOG

[Indien archiefbeelden aanwezig, anders over drama]

PRESENTATRICE (V.O.)

Uit angst dat NSB-ers de Duitse soldaten
zullen gaan helpen, worden in die eerste
oorlogsdagen duizenden NSB'ers opgepakt
en in de gevangenis gegooid.

3.30 TERUG: INT. WOONKAMER

In gewone kleding komt VADER weer binnen en wil achter
de POLITIEMANNEN aanlopen, maar CORRY houdt hem tegen.

CORRY

Nee, vader, nee! Het is niet eerlijk!

CORRY blijft alleen met haar MOEDER in de woonkamer achter.

3.31 LOCATIE: EXT. HAARLEM - GROTE MARKT

De PRESENTATRICE wandelt over de Grote Markt in Haarlem.

PRESENTATRICE

Het Duitse leger is veel beter
bewapend en veel sterker dan het
Nederlandse leger en als Rotterdam
dan ook nog eens plat gebombardeerd
wordt, is het afgelopen. Na vier
dagen geeft het leger zich over. We
capitulieren. De Duitsers hebben
gewonnen en de gevangen genomen
NSB-ers worden bevrijd... door de
Duitsers.

3.32 ARCHIEF: NSB-ERS VERWELKOMEN DE BINNENTREKKENDE DUITERS

In Den Haag wordt een colonne van Duitse militairen
verwelkomd door vele NSB-ers met gestrekte arm.

PRESENTATRICE (V.O)

Geen wonder dat de binnentrekkende
Duitse troepen door de NSB-ers

enthousiast worden toegejuicht.

3.33 ARCHIEF: DUITSE SS-TROEPEN MET GLAASJE MELK IN HAARLEM

Op de Grote Markt in Haarlem drinken Duitse SS-troepen een glaasje melk.

PRESENTATRICE (V.O.)

Het zal nu beter gaan met Nederland.

Dat weten de NSB-ers zeker.

3.34 LOCATIE: EXT. HAARLEM – GROTE MARKT

Precies waar ooit de SS-troepen op de Grote Markt stonden, bevindt zich nu de PRESENTATRICE.

PRESENTATRICE

Velen denken in dat eerste oorlogsjaar dat Duitsland onverslaanbaar is.

3.35 ARCHIEF: NEDERLANDSE JONGEN MELDT ZICH VOOR DE SS AAN

PRESENTATRICE (V.O.)

Er zijn zelfs Nederlandse jongens die mee willen vechten, 25.000 maar liefst.

3.36 ARCHIEF: NEDERLANDSE SS-ERS WORDEN UITGEZWAARD OP HET STATION

Nederlandse SS-ers worden uitgezwaaid op het station. Eén op de drie wordt rood gekleurd.

PRESENTATRICE (V.O.)

Ze weten niet dat één derde van hen nooit uit de oorlog zal terugkeren.

3.37 DRAMA: EXT. NIEUW HUIS DE RUITER – STRAAT & TUIN

Een portret van Anton Mussert wordt onder de arm van VADER over het tuinpad naar zijn nieuwe huis gedragen.

PRESENTATRICE (V.O.)

En veel Nederlanders worden lid van de NSB. Deze partij werkt nauw samen met de Duitsers en trouwe leden worden daarvoor beloond.

CORRY passeert hem op weg naar de stoep, waar nog wat meubilair staat opgestapeld en pakt een stoel.

MARINUS (O.S.)

Mooi huis.

MARINUS komt toegelopen.

CORRY

Ja, we hebben meer kamers dan spullen.

MARINUS neemt zelf twee stoelen.

CORRY

Maar we kunnen het betalen, want weet je wat m'n vader nu is? Burgemeester!

MARINUS

Ik zei toch dat het allemaal goed zou komen.

Ze lopen met hun spullen naar het huis.

PRESENTATRICE (V.O.)

De klusjes die NSB-ers doen, zijn in het begin heel onschuldig.

3.38 ARCHIEF: NSB-ER IN ZWART UNIFORM COLLECTEERT OP STRAAT

PRESENTATRICE (V.O.)

Zoals geld ophalen voor de arme kinderen.

3.39 ARCHIEF: NSB-ER VERKOOPT DE NSB-KRANT: VOLK EN VADERLAND

PRESENTATRICE (V.O.)

Of "Volk en vaderland" verkopen. Dat is de krant van de NSB.

3.40 LOCATIE: EXT. SCHEVENINGEN - DUINEN

De PRESENTATRICE loopt door de Scheveningse duinen.

PRESENTATRICE

Maar hoe langer de oorlog duurt, hoe strenger de Duitsers worden. Na tien uur 's avonds mag je niet meer op straat. Kranten worden verboden. Naar de Engelse radio mag je niet meer luisteren. En als je dat toch doet? Dan kan je worden opgepakt of zelfs doodgeschoten.

3.41 DRAMA: INT. NIEUW HUIS DE RUITER - TRAP & GANG - AVOND

Treetje voor treetje loopt CORRY de trap af, terwijl ze ingespannen luistert naar gefluister vanuit de woonkamer.

PRESENTATRICE

En door wie worden de Duitsers vaak geholpen?

CORRY heeft de deur van de woonkamer bereikt en kijkt door de kier naar binnen.

PRESENTATRICE (V.O.)

Wie zorgen er mede voor dat al deze maatregelen worden uitgevoerd?

Aan de tafel in de woonkamer neemt VADER met TWEE HOGE DUITSERS op gedempte toon een aantal documenten door.

PRESENTATRICE (V.O.)

Precies. De NSB-ers.

VADER

Jacob Hirsch, Apollostraat 7...
Helena Löwenthal, Merwedelaan 32...
Anna Cohen, Singel 210...¹⁾

Vanuit de woonkamer zien we door een kier van de deur het gezicht van CORRY die staat toe te luisteren.

PRESENTATRICE (V.O.)

Ze helpen ook mee aan de vervolging van Joodse mensen.

3.42 LOCATIE: EXT. AMSTERDAM - VOORMALIGE JOODSE BUURT

De PRESENTATRICE wandelt door de voormalige Joodse buurt in Amsterdam, waar nog getuigen van de vervolging zijn terug te vinden. Ze wijst op een bord.

PRESENTATRICE

Hier in de 'jodenbuurt' in Amsterdam woonden veel Joodse mensen. Zij mogen niet meer in cafés, bibliotheken, parken en bioscopen komen op bevel van NSB-burgemeesters. Knokploegen van de NSB plunderen joodse winkels en steken synagogen in brand. Ze helpen mee met het oppakken van joodse mensen. En er zijn NSB-ers die het geen probleem vinden om ondergedoken joden te verraden.

3.43 ARCHIEF: NSB-KRANTENVERKOPER WORDT OP STRAAT AFGETUIGD

---

¹ Hiervoor de bestaande lijst van Almelo gebruiken.

PRESENTATRICE (V.O.)

Niet zo vreemd, dat de haat tegen
de NSB steeds groter wordt.

3.44 ARCHIEF: EEN MUUR MET VERZETSLEUZEN

PRESENTATRICE LOCATIE.

In winkels worden NSB-ers niet meer
gegroet. Hun kinderen mogen bij
niemand meer spelen.

3.45 DRAMA: INT. NIEUW HUIS DE RUITER – WOONKAMER – AVOND

CORRY en haar OUDERS zitten zwijgend aan tafel te eten.

PRESENTATRICE (V.O.)

En NSB-ers staan steeds meer
alleen.

Van buiten klinken kinderstemmen:

KINDERSTEMMEN (O.S.)

(zingen)

*Op de hoek van de straat staat een
orgeldraaijer...*

VADER

Niets van aantrekken.

KINDERSTEMMEN (O.S.)

*'t Is geen mens, 't is geen dier
Het is een landverraaijer.*

PATS! Opeens wordt er een steen door het raam gegooid.

HARDE STEM VAN BUITEN (O.S.)

Laffe landverraders!

Een ogenblik zit het drietal als verlamd, maar dan
gooit VADER zijn bestek neer en stormt naar buiten.

MOEDER

Willem! Willem, niet doen!

3.46 EVENTUEEL: EXT. STRAAT ANDERS OFFSCREEN

VADER komt zijn huis uitgerend en kijkt om zich heen:
niemand meer te bekennen.

VADER

(roept)

Waar zijn jullie nou, hè?! Wie is
hier nou laf?!

3.47 TERUG: INT. WOONKAMER

CORRY (TEGEN MOEDER)

Is dat zo? Zijn wij landverraders?

Stilte.

MOEDER

Kom, eet je soep op.

3.48 ARCHIEF: GEALLIEERDE VAARTUIGEN OP FRANS STRAND

PRESENTATRICE (V.O.)

Op 6 juni 1944 landen duizenden Engelse, Amerikaanse en Canadese soldaten op de stranden van Normandië. Dat zijn de geallieerden die zijn gekomen om West-Europa te bevrijden.

3.49 ANIMATIE: GEALLIEERDE OPMARS OP KAART VAN EUROPA

Een spannende animatie of archiefbeelden van een plattegrond, waarop met pijlen de geallieerde opmars wordt aangegeven en de terugtocht van de Duitsers.

PRESENTATRICE (V.O.)

Twee maanden later wordt Parijs bevrijd, daarna Brussel en Antwerpen.

3.50 ARCHIEF: GEALLIEERDE TANKS DOOR BELGISCHE STRATEN

PRESENTATRICE (V.O.)

Het zuiden is al bevrijd. Nog even en dan zal heel Nederland vrij zijn.

3.51 ARCHIEF: GEALLIEERDEN WORDEN TOEGEJUICHT DOOR OMSTANDERS

PRESENTATRICE (V.O.)

Maar daar zit niet iedereen op te wachten...

3.52 DRAMA: INT. NIEUWE HUIS DE RUITER – TRAP & GANGEN

MARINUS (O.S.)

(roept)

CORRY! CORRY! CORRY!

In paniek haast CORRY zich door de gangen van het huis.

3.53 DRAMA: EXT. VOORDEUR & TUIN

CORRY rent naar buiten waar MARINUS met een koffer ongeduldig staat te wachten.

MARINUS

We moeten wegwezen! Als ze je te pakken krijgen, dan hangen ze je op! Net als in Frankrijk en België!

CORRY rent weer naar binnen.

CORRY (O.S.)

VADER! VADER!

MARINUS

(roept)

Neem alleen wat handbagage mee.

CORRY rent weer naar buiten, terwijl ze een jas aantrekt.

MARINUS

We moeten de trein halen!

VADER DE RUITER verschijnt in de deuropening.

CORRY

Kom, vader, naar Duitsland.

VADER

We hebben niets te verbergen. Ik blijf hier.

CORRY valt stil.

MARINUS

Corry, alsjeblieft.

CORRY (TEGEN MARINUS)

Het spijt me, Marinus.

Een korte stilte. Dan snelt MARINUS ervandoor.

3.54 ARCHIEF: VLUCHTENDE NSB-ERS MET BAGAGE

PRESENTATRICE (V.O.)

Op 5 september 1944 vluchten NSB-ers met duizenden tegelijk naar Duitsland waar ze veilig hopen te zijn.

3.55 ARCHIEF: VLUCHTENDE AUTO MET OPGESTAPELDE HUISRAAD

PRESENTATRICE (V.O.)

Te voet, per trein, met karren, het maakt niet uit, als ze maar weg kunnen.

3.56 ARCHIEF: ZWARTWIT BEELDEN VAN WEGTREKKENDE DUITERS**3.57 LOCATIE: NOG NADER TE BEPALEN**

PRESENTATRICE

Deze dag wordt later Dolle Dinsdag genoemd. Een dag vol paniek en verwarring, omdat velen denken dat Nederland is bevrijd.

3.58 ARCHIEF: KLEURENBEELDEN VAN BEVRIJDING AMSTERDAM.

PRESENTATRICE (V.O.)

Maar dat duurt nog maanden. Pas op 4 mei 1945 geven de Duitsers zich over en is Nederland weer vrij.

Kleurenbeelden van een uitzinnige menigte in Amsterdam die luidkeels de bevrijding viert. Het geluid gaat over in de volgende scene.

3.59 DRAMA: INT. NIEUW HUIS DE RUITER — WOONKAMER

Van buiten klinkt het gejubel van het bevrijdingsfeest. 'Oranje boven', zingen de mensen. Binnen zitten CORRY en haar OUDERS in doodse stilte.

CORRY

(zacht)

We waren toch voor Nederland? We wilden toch alleen maar het beste voor iedereen? Wat hebben we dan verkeerd gedaan?

De VADER verbergt zijn gezicht in zijn handen.

VADER

We hebben verloren.

Opeens wordt er op de voordeur gebonsd.

RAUWE STEM (O.S.)

Hier zitten ze, die landverraaiers!

Met harde trappen wordt buiten beeld de voordeur inbeukt, terwijl CORRY en haar OUDERS doodsbleek blijven zitten.

3.60 ARCHIEF: NSB-HUISRAAD WORDT OP STRAAT GEGOOID

PRESENTATRICE (V.O.)

Na vijf jaar bezetting willen de mensen wraak.

3.61 ARCHIEF: NSB-ERS VOORTGEDREVEN DOOR EEN MENIGTE

In Den Haag stormt een menigte op NSB-er VAN GENECHTEN af.

PRESENTATRICE (V.O.)

Wraak nemen op die landverraders.
Ze worden bespuugd, geschopt,
geslagen, uitgelachen.

3.62 ARCHIEF: MOFFENHOER WORDT KAALGESCHOREN

In Groningen wordt een trotse vrouw kaalgeschoren.

PRESENTATRICE (V.O.)

En vrouwen die hebben aangepapt met
Duitsers worden kaalgeschoren.

3.63 LOCATIE: EXT. SCHEVENINGSE GEVANGENIS

De PRESENTATRICE staat voor de gevangenis in Scheveningen.

PRESENTATRICE

Anton Mussert, de leider van de NSB
wordt doodgeschoten wegens landverraad.
En zo'n honderdduizend NSB-ers waaronder
talloze kinderen, worden opgesloten in
gevangnissen zoals deze in Scheve-
ningen. Sommigen NSB-ers zitten jaren
vast, anderen een paar weken.

3.64 DRAMA: EXT. HUIS DE RUITER - ACHTERTUIN

CORRY zit op haar hurken in de achtertuin en verbrandt
al haar NSB-spullen: het Jeugdstorm-sjaaltje, foto's van
haar vader in NSB-uniform, de krant VOLK EN VADERLAND.

PRESENTATRICE

Maar de schaamte dat ze NSB-er zijn
geweest, die gaat voor velen nooit
meer voorbij. Ook al is de oorlog
allang afgelopen.

CLOSE op het portret van Anton Mussert dat op de grond
ligt en langzaam wordt verteerd door vuur.

****